METSÄTALOUS

Yrittäjä hylkäisi kemeratuet

Metsuritallista luopunut Jouko Pirkkalainen ei usko työvoimapulaan metsätöissä.

MARKKU VUORIKARI

Metsäpalveluyrittäjä Jouko Pirkkalainen (oik.) keskittyy nykyään asiantuntijapalveluihin ja sopimusenergialaitosten raaka-ainehuoltoon. Viime viikon lopussa hän antoi kuljetusohjeita hake-urakoitsija Anssi Saarelalle.

JOUTSA (MT)
Metsänhoitoliiketoiminnasta tämän kuun alussa luopunut yrittäjä **Jouko Pirkkalainen** Metsä-Pirkka Ky:stä kaipaa uusia tuulia Suomen metsäalalle.

”Kemeratuet pitäisi lopettaa. Se tervehdyttäisi tätä alaa. 150 euron takia täytetään 4–5 lappua.”

Pirkkalainen uskoo, että valtion tuista luopuminen edistäisi pitkällä aikavälillä metsien hoitoa. Aluksi hoitotöiden määrissä tulisi todennäköisesti notkahdus, mutta ajallaan tilanne korjaantuisi. Näin on käynyt Ruotsissa.

Pahimmillaan valtion tuet ohjailevat työntekoa väärään suuntaan.

”Vanhan kemeran aikana varhaisperkaus jäi tekemättä, kun tukea maksettiin vasta ison taimikon hoitoon.”

Kuluvana kesänä voimaan astuneessa uudessa kemerassa varhaishoito otettiin tuettavaksi työlajiksi.

”Työvoimaa riittää”

Metsä-Pirkan 30 metsuria siirtyivät uuden yrityksen, Uudenmaan Metsäurakoinnin, palkkalistoille. Jouko ja **Helena Pirkkalainen** keskittyvät jatkossa metsäasiantuntijapalveluihin ja kolmen sopimusenergialaitoksen raaka-ainehuoltoon.

Metsuripalveluja yrityksellä oli 15 vuoden ajan.

”Yrityksemme kannalta tämä on ollut valtavan iso muutos. Enimmillään meillä oli yli sata työntekijää. Tämä oli elämänhallinnan vuoksi tehty ratkaisu.”

Pirkkalaisen mukaan metsureista ei luovuttu siksi, ettei töitä olisi ollut.

”Töitä on ja jonkun ne on jatkossakin tehtävä. Uskon, että metsänhoitotyöt siirtyvät jatkossa yhä enemmän palveluyrittäjille.”

Metsäyritykset ja Metsähallitus ovat ulkoistaneet yhä enemmän metsänhoitopalveluitaan.

Hän ei usko myöskään siihen, että metsät pusikoituisivat työvoimapulan vuoksi. Tekijöitä on löytynyt Suomesta ja Virosta.

”Työn määrä on enemmän laskun maksajasta kiinni.”

Arvioinneilla kysyntää

Päätös Metsä-Pirkan toiminnan rajaamisesta kypsyi monen tekijän summana.

”Metsuritallin pyörittäminen sitoi valtavat määrät pääomaa. Yhdessä energiapuutoimitusten ja muun toiminnan kanssa se oli aika haastava yhtälö.”

Pirkkalaisen mukaan asiantuntijapalveluiden kysyntä on myös kasvanut.

”Arviointeja tilataan paljon. Niistä suurin osa on perunkirjoituksiin liittyviä.”

HANNA LENSU

Versowood lomauttaa väkeä kaikilla sahoillaan

Versowood aloittaa yt-neuvottelut kaikilla sahoillaan Vierumäellä, Mikkelin Otavassa, Riihimäellä ja Hankasalmella.

Yhtiö kertoo verkkosivuillaan, että yt-neuvottelut käydään niin sanotun lyhyen kaavan mukaan, jolloin lomautus on enintään 90 päivää ja irtisanottavien määrä enintään 10 henkilöä.

Neuvotteluiden piirissä ovat sekä tuotannon työntekijät että toimihenkilöt.

Versowoodin mukaan sahatavaran tuotantoa täytyy rajoittaa, jotta se vastaisi nykyistä kysyntää. Erityisesti kuusisahatavaran kysyntä on vähentynyt, mutta yhtiön mukaan myös mäntysahatavaran tuotantoon liittyy epävarmuutta.

”Puun hinta ei jousta sahatavaran mukana”

Versowoodin toimitusjohtaja **Ville Kopra** pitää vaikeaan markkinatilanteeseen osasyyllisenä raakapuun hintaa.

”Sahatavaran hinnan laskiessa puun hinta ei ole joustanut vastaavasti, mikä on vienyt toimialan kannattavuutta”, hän toteaa.

Yt-neuvottelut päättyvät syyskuun loppuun mennessä ja lomautuksien on tarkoitus tapahtua tämän vuoden lopussa ja ensi vuoden alussa.

Versowood työllistää kaiken kaikkiaan 750 henkilöä Suomessa ja Virossa. Yhtiö tuottaa vuosittain noin 1,3 miljoonaa kuutiometriä sahatavaraa.

SUVI NIEMI

Puuliitto: Kotimaiset yrittäjät pulassa

Urakat menevät yhä useammin sellaisille yrityksille, jotka käyttävät ulkomaista halpatyövoimaa.

Työntekijöiden etujärjestössä Puuliitossa koetaan metsänhoitotöiden tarjouskilpailut ja ulkomailta tuleva halpatyövoima isoksi ongelmaksi.

”Esimerkiksi Metsä-Pirkka on ollut meidän näkökulmastamme sellainen yritys, joka on toiminut asiallisesti ja noudattanut työehtosopimuksia. He ovat myös yhteistyössä kanssamme halunneet varmistua siitä, ettei urakoita ole ylihinnoiteltu ja sopimusehdot täyttyvät. Silti he ovat hävinneet tarjouskilpailuja, koska tilaajan mielestä tarjous on ollut liian kallis”, sanoo Puuliiton työehtosihteeri **Harri Häkkinen**.

Hänen mukaansa ongelmia on valtion Metsähallituksen ja myös muiden metsäpalveluja kilpailuttavien tahojen kanssa. Puuliiton käsitys on, että urakat menevät yhä useammin sellaisille yrityksille, jotka käyttävät ulkomaista halpatyövoimaa.

”Tänä keväänä meihin otti moni suomalainen metsäpalveluyrittäjä yhteyttä. Huoli oli, etteivät he pärjää mitenkään.”

HANNA LENSU

METSURITYÖT

Palveluyritykset kasvussa

Suurin metsureiden työnantajataho on metsänhoitoyhdistykset. Niiden palkkalistoilla oli viime vuoden lopussa 483 vakituista metsuria. Lisäksi ne työllistivät yli tuhat määräaikaista metsuria.

Metsähallituksella valtion leivissä on runsaat 400 metsuria.

UPM:n metsäpalveluyritys Silvestalla on noin 130 omaa metsuria.

Stora Enso -taustaisella Tornatorilla työskentelee noin 90 omaa metsuria.

Uudenmaan Metsäurakointi Oy:llä on noin 70 metsuria. Määrä nousi tänä kesänä.

Kaakkoissuomalainen Puu ja kaato Ky työllistää noin 25 metsuria.

Tänä vuonna perustetulla Fourforest Oy:llä on noin 17 metsuria. Yritys toimii Pohjois-Savossa.

Yksityisiä metsäpalveluyrityksiä on kaikkiaan noin 500. Niistä iso osa on yhden tai muutaman hengen yrityksiä.

Valkeakosken paperikone ehkä Ruotsiin

Ruotsalainen Billerud Korsnäs suunnittelee siirtävänsä Valkeakosken Tervasaaressa sijaitsevan paperikoneen Ruotsin Skärblackaan.

Yhtiöllä on siellä sellutehdas, kun taas Tervasaaressa sellunkeitto päättyi vuonna 2008.

Billerud Korsnäs aloittaa Valkeakoskella yhteistoimintaneuvottelut tuotannon mahdollisen lopettamisen vuoksi. Aamulehden mukaan yhtiön palveluksessa Tervasaaressa työskentelee 56 ja Tampereen asiakaspalvelussa 13 henkilöä.

Yhtiö on tuottanut Tervasaaressa voimapaperia muun muassa elintarvikepakkauksiin ja kirjekuoriin noin 100 000 tonnia vuodessa.

Ruotsissa yhtiö aikoo investoida uuteen pakkauskartonkikoneeseen ja muuntaa nykyisiä koneita tuottamaan entistä arvokkaampia paperilaatuja.

Lopullisen päätöksen muutoksista Billerud Korsnäs tekee ensi vuoden alussa.

Valkeakoskelle jää vielä kaksi UPM:n paperikonetta, jotka tuottavat tarrojen taustapaperia.

SUVI NIEMI

Pirkanmaalaiset ottivat rohkeasti kantaa ajankohtaisiin metsäväitteisiin

TAMPERE (MT)
Kaavoituksella ohjataan liikaa metsien käyttöä. Väite pitää paikkansa, sanoo metsänomistaja **Antti Teivaala**.

”Kaavoituksesta tehdyt päätökset ovat hyvin epämääräisiä eivätkä tunnu perustuvan mihinkään”, Teivaala kommentoi, kun pirkanmaalaiset metsävaikuttajat kokoontuivat UKK-instituuttiin Tampereelle keskustelemaan alueellisesta metsäohjelmasta viime viikolla.

”Lupia ja piiloverotusta asiakasmaksujen muodossa harrastetaan yhä enemmän. Taloudellinen toiminta vaatii rakenteellisia muutoksia.”

Tampereen ammattikorkeakoulussa metsätaloutta opiskeleva **Tero Ruskee** esitteli keskustelun pohjaksi 615 pirkanmaalaisen mielipiteitä erilaisiin metsäväittämiin. Väittämä kaavoituksesta oli niiden joukossa.

Mielipiteet oli kerätty internetkyselyllä, jossa vastaaja sai valita, onko väitteen kanssa samaa vai eri mieltä. Lisäksi monet kommentoivat väitteitä sanallisesti.

MTK:n kenttäpäällikkö **Markus Nissinen** otti kantaa väitteeseen ”metsien suojelu lisää metsätuhoriskiä”.

”Kyllä, mutta hyvin hailakka kyllä. Tutkimus osoittaa, että riskit ovat lisääntyneet hyvin vähän.”

Hän oli samaa mieltä kyselyyn vastanneiden kanssa pakollisesta suojelusta.

”Pakollisilla ohjelmilla aiheutetaan vain vahinkoa. Suojelua pitää tehdä jatkossa vapaaehtoisin keinoin.”

Pirkanmaalaisten mielipiteet metsäväitteistä

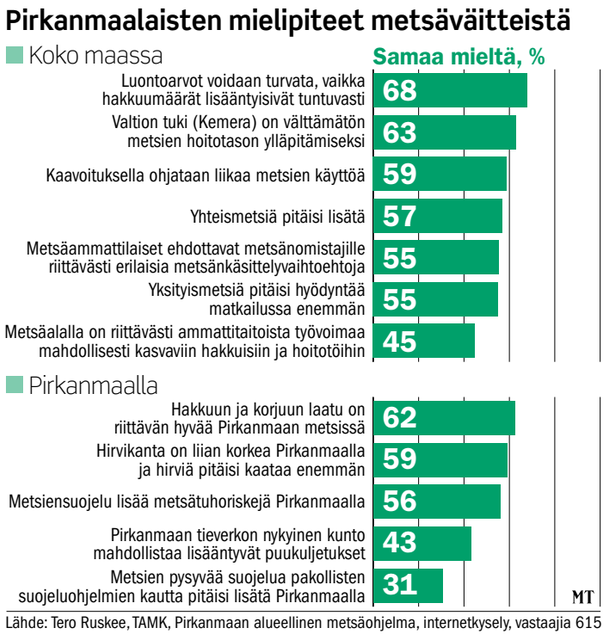

Lähde: Tero Ruskee, TAMK, Pirkanmaan alueellinen metsäohjelma, internetkysely, vastaajia 615

Luontoarvot otetaan huomioon vaihtelevasti

Luonnonvarakeskuksen tutkija **Markku Saarinen** toivoo, että luontoarvot ja monimuotoisuus huomioidaan talousmetsissä nykyistä paremmin.

”Joskus maastossa näkee suorastaan uskomattomia ratkaisuja esimerkiksi arvokkaiden suoympäristöjen yhteydessä.”

Vastaajista 59 prosenttia oli kuitenkin sitä mieltä, että luontoarvot otetaan riittävästi huomioon metsien käsittelyssä.

Metsäammattilaisten innokkuus ehdottaa erilaisia metsänkäsittelyvaihtoehtoja metsänomistajalle sai Pirkanmaan elykeskuksen ylitarkastajan **Auli Suvannon** kahden vaiheille.

”Riippuu metsäammattilaisesta, kallistuisin kyllä-puolelle.”

55 prosenttia vastanneista kallistui samaan.

AMO valmistuu ensi vuodeksi

Alueelliset metsäohjelmat (AMO) päätetään ennen vuoden vaihdetta seuraavaksi viideksi vuodeksi. Pirkanmaan AMO-vastaava **Ari Lähteenmäki** oli tyytyväinen vastausten määrään.

”Kyllä tämä oli yllätys, lomakausikin oli päällä. Metsäalalla on tärkeää käydä vuoropuhelua, sillä päätökset koskevat monia ihmisryhmiä.”

Suurimpana uhkana metsätaloudelle hän itse pitää joidenkin metsänomistajien välinpitämätöntä suhtautumista metsiinsä. Vain aktiivinen metsien hoito turvaa puuhuollon ja mahdollistaa tehdasinvestoinnit ja saa talouden osaltaan nousuun.

”Metsät pitäisi hoitaa, liittää yhteismetsään tai myydä. Yksityismetsät ovat ratkaisevia metsäalan työpaikkojen syntymisessä.”

Metsäkeskus valmistelee AMO:n ensi vuodeksi. Samaan aikaan se tasapainoilee yhä pienevän budjetin kanssa.

”Rahoitusta on leikattu myös suojelun osalta. Esimerkiksi suojeluohjelma Metson rahoitus saattaa pudota jopa puoleen.”

TERHI PAPE-MUSTONEN

KARI SALONEN

Antti Teivaala toivoo normien purkua kaavoituksesta. Istuva Ilpo Tammi ennakoi yhteismetsien yleistymistä. Ari Lähteenmäki juonsi tilaisuuden.

Pakollisilla ohjelmilla aiheutetaan vain vahinkoa. Suojelua pitää tehdä jatkossa vapaaehtoisin keinoin.

MARKUS NISSINEN

Helteet paransivat korjuumahdollisuuksia

Puukauppa on piristynyt selkeästi elokuun lopussa. Puuta myytiin yli 100 000 kuutiometriä enemmän kuin viime viikolla. Kokonaisuudessaan Metsäteollisuus ry:n jäsenet ostivat 456 973 kuutiometriä puuta.

Aikaisempien vuosien myyntimääriin nähden elokuun viimeiset viikot ovat olleet tänä vuonna puukaupassa hiljaisempia.

Kymenlaakson metsänhoitoyhdistyksen metsäasiantuntija **Markku Saarekkaan** mukaan kaikki puutavaralajit tuntuvat käyvän kaupaksi.

”Vähän hiljaista on ollut, mutta kauppoja on syntynyt ja keväisellä hintatasolla mennään.”

”Puukaupallista intoa tuntuu olevan. Helteet tosin pitivät isännät hiljaisina”, Saarekas jatkaa.

Viimeaikaiset helteet ovat parantaneet puunkorjuu mahdollisuuksia.

”Korjuukelit ovat niin hyvät, että voisi ajatella rästiin jääneiden talvileimikoiden tekoa.”

Saarekkaan mukaan puukauppa voi vilkastua, jos maatiloilla haetaan lisätienestejä metsistä.

”Aika ankealta näyttää maanviljelijöiden tilanne. Moni voi hakea lisätuloja metsistään.”

Kysyntä näyttää hiipuvan

Pohjois-Pirkan metsänhoitoyhdistyksen metsäasiantuntijan **Jaakko Toijalan** mukaan alueella kesäkorjuukelpoiset leimikot menevät kyllä kaupaksi, mutta kysyntä on vähentynyt.

”Tarjontaa on jonkun verrankin, mutta kysyntä on aivan kesälomien jälkeiseen aikaan verrattuna hiipunut.”

Hintataso on Toijalan mukaan pysynyt hyvällä tasolla.

Korjuukelit ovat parhaimmillaan myös Pohjois-Pirkan alueella. Kesän sateista ei ole ollut enää riesaa, ja tiet ovat kantaneet hyvin.

Metsä Groupin Vilppulan sahan lomautukset voivat Toijalan mukaan vaikuttaa jonkin verran puunkorjuumääriin.

”Puunkorjuu saattaa jäädä normaalia vaisummaksi. Tällä alueella on paljon ostajia, jotka toimittavat sinne puuta.”

Toijala ei kuitenkaan usko, että Vilppulan sahan lomautukset vaikuttaisivat kysyntään tai hintatasoon.

LAURA NIKINMAA

Luke kehittää lahomittausta

Luonnonvarakeskus Luke kehittää menetelmää, jonka avulla voidaan mitata männyn lahonkestävyyttä.

Männyn sydänpuussa on lahoa torjuvia uuteaineita, mutta niiden määrä vaihtelee puuyksilöittäin.

Tarkkaa mittausmenetelmää voidaan hyödyntää esimerkiksi, kun valitaan rakennusmateriaaleja eri käyttötarkoituksiin.

Uuteainepitoisuus todennetaan ultraviolettivalolla. Mittausteknologiaa kehitetään kaksivuotisessa Tuikepuu-hankkeessa.

SUVI NIEMI

Venäjä leikkaa vientitulleja syyskuussa

Venäjä puolittaa puuhakkeen vientitullin syyskuussa, kertoo Idän Metsätieto. Tulli laskee 1,25 prosenttiin.

Puuhakkeen lisäksi havu- ja lehtipuiden höylälastun sekä tammesta ja vaahterasta valmistetun sahatavaran tullit puolittuvat.

Maan hakkuumäärät ja metsäteollisuuden tuotanto ovat laskussa.

Tammi–kesäkuun hakkuumäärä laski 1,3 prosenttia viime vuoteen verrattuna. Mekaanisen metsäteollisuuden tuotanto väheni 2,4 prosenttia.

Sellun tuotanto kasvoi 3,8 prosenttia edellisvuodesta ja aaltopahvipakkausten peräti 55,3 prosenttia.

Yhteensä puun sekä metsäteollisuustuotteiden viennin arvo kutistui 17 prosenttia. Niiden tuonti Venäjälle kasvoi 40 prosenttia.

SUVI NIEMI